

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะใช้เทคนิคมอนติคาร์โลในการจำลองข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

1. สร้างข้อมูลที่มีการแจกแจงแบบเบอร์นูลลี

1.1 กำหนดสัดส่วนประชากร (พารามิเตอร์ p) ตามขอบเขตการวิจัยในข้อ 4

1.2 จำลองข้อมูลที่มีการแจกแจงแบบเบอร์นูลลีที่มีพารามิเตอร์เท่ากับ p

โดยที่จำลองแบบข้อมูลในแต่ละชั้นภูมิที่มีการแจกแจงแบบเบอร์นูลลี ทั้งกรณีจำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มของแต่ละชั้นภูมิเท่ากันและกรณีจำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มของแต่ละชั้นภูมิไม่เท่ากัน ดังนี้

ข้อมูลของชั้นภูมิที่ 1 มีทั้งหมดจำนวน 11 กลุ่ม ได้จากพารามิเตอร์เท่ากับ p_1

ข้อมูลของชั้นภูมิที่ 2 มีทั้งหมดจำนวน 9 กลุ่ม ได้จากพารามิเตอร์เท่ากับ p_2

ข้อมูลของชั้นภูมิที่ 3 มีทั้งหมดจำนวน 12 กลุ่ม ได้จากพารามิเตอร์เท่ากับ p_3

ข้อมูลของชั้นภูมิที่ 4 มีทั้งหมดจำนวน 8 กลุ่ม ได้จากพารามิเตอร์เท่ากับ

$$p_4 = (Np - N_1p_1 - N_2p_2 - N_3p_3) / N_4$$

2. ทำการสุ่มตัวอย่างตามแผนแบบการชักตัวอย่างเชิงซ้อน

2.1 สุ่มกลุ่มซึ่งเป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่ 1 (Primary Sampling Units: PSU) จำนวน 5 กลุ่ม จาก แต่ละชั้นภูมิ

2.2 สุ่มหน่วยตัวอย่างขั้นที่ 2 (Secondary Sampling Units: SSU) ขนาด n_{hi} (กำหนดขนาดตัวอย่างในขอบเขตการวิจัย) ในแต่ละ PSU ที่เป็นตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ

3. คำนวณหาสัดส่วนของตัวอย่าง $\hat{p}_{(n)}$

สัดส่วนของตัวอย่าง $\hat{p}_{(n)}$ ตามแผนแบบการชักตัวอย่างเกาะกลุ่มสองชั้นแบบแบ่งเป็นชั้น (Stratified Two-Stage Cluster Sampling) คำนวณได้ดังนี้

$\hat{p}_{(n)}$ เป็นค่าประมาณสำหรับพารามิเตอร์ p (สัดส่วนตัวอย่าง)

$$\hat{p}_{(n)} = \frac{\sum_{h=1}^H N_h \hat{p}_h}{\sum_{h=1}^H N_h}$$

$$\hat{p}_h = \frac{1}{N_h} \frac{M_h}{m_h} \sum_{i=1}^{m_h} \frac{N_{hi}}{n_{hi}} \sum_{j=1}^{n_{hi}} x_{hij}$$

คือ สัดส่วนตัวอย่างในชั้นภูมิที่ h เมื่อ $h = 1, 2, \dots, H$,
 $i = 1, 2, \dots, m_h$, $j = 1, 2, \dots, n_{hi}$

(สูตรนี้ปรับปรุงมาจาก Yamane, 1967 และ Cochran, 1997)

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมดในทุกชั้นภูมิ

N_h คือ จำนวนประชากร ทั้งหมดในชั้นภูมิที่ h

H คือ ขนาดชั้นภูมิ

M_h คือ จำนวน PSU ในชั้นภูมิที่ h

m_h คือ จำนวน PSU ที่ถูกสุ่มเป็นตัวอย่างในชั้นภูมิที่ h

N_{hi} คือ จำนวนประชากรของ PSU ที่ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างที่ i ในชั้นภูมิที่ h

หรือ คือจำนวน SSU ที่มีอยู่ทั้งหมดใน PSU ที่ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างที่ i ในชั้นภูมิที่ h

n_{hi} คือ จำนวนตัวอย่างที่เลือกจากจำนวนประชากรของ PSU ที่ถูกสุ่มเลือก

เป็นตัวอย่างที่ i ในชั้นภูมิที่ h หรือ คือ จำนวน SSU ที่ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างจาก SSU ที่มีอยู่ทั้งหมดใน PSU ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างที่ i ในชั้นภูมิที่ h

x_{hij} คือ ลักษณะภายใต้การศึกษาของตัวอย่างชั้นที่สองหน่วยที่ j ที่สุ่มเลือก

จากตัวอย่างชั้นที่หนึ่งหน่วยที่ i ในชั้นภูมิที่ h โดยที่ $x_{hij} = \begin{cases} 1, \text{เกิดลักษณะที่สนใจ} \\ 0, \text{เมื่อเกิดลักษณะที่ไม่สนใจ} \end{cases}$

4. คำนวนช่วงความเชื่อมั่นที่ใช้ในงานวิจัย

ในงานวิจัยครั้งนี้สามารถคำนวณช่วงความเชื่อมั่นจาก 2 วิธีการดังนี้

4.1 วิธีการของวิลสัน (Wilson Method) ที่ใช้ขนาดตัวอย่างแบบเดิม

วิลสัน (Wilson, 1927 อ้างจาก Brown, 2001) ได้เสนอการประมาณค่าแบบช่วงสำหรับ สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากรโดยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีขีดจำกัดกลาง ซึ่งพิจารณาจากวิธีการหาช่วงความเชื่อมั่นโดยการใช้สถิติทดสอบ อย่างไรก็ตามวิธีการหาช่วง ความเชื่อมั่น มีหลายวิธี เช่น การใช้ปริมาณหมุน การใช้ตัวประมาณแบบจุด การใช้สถิติทดสอบ และ การใช้คุณสมบัติเชิงกำกับของฟังก์ชันควรจะเป็น เป็นต้น

การใช้สถิติทดสอบ การทดสอบสมมติฐานและการประมาณพารามิเตอร์แบบช่วง มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด จึงอาจหาช่วงความเชื่อมั่น หรือเซตความเชื่อมั่น (Confidence Set) จากเซตหรือบริเวณการยอมรับสมมติฐาน (Acceptance Set) โดยการเปลี่ยนบริเวณยอมรับที่ระดับ α ไปสู่ช่วงหรือเซตความเชื่อมั่นระดับ $1-\alpha$ ได้

ให้ $X_1, X_2, \dots, X_n$ เป็นตัวอย่างสุ่มจากประชากรที่มีฟังก์ชันความหนาแน่น $f(x; \theta)$ โดยที่ θ เป็นพารามิเตอร์ที่ไม่ทราบค่าซึ่งเป็นจำนวนจริง ($\theta \in \Omega$) ในการทดสอบสมมติฐาน $H_0 : \theta = \theta_0$ เทียบกับ $H_1 : \theta \neq \theta_0$ เซตย่อย $A(\theta_0)$ ของปริภูมิตัวอย่าง S เป็นบริเวณยอมรับของการทดสอบขนาด α (Acceptance region of level α test) ก็ต่อเมื่อ

$$P[(X_1, \dots, X_n) \notin A(\theta_0) | H_0 : \theta = \theta_0] \leq \alpha$$

เมื่อกำหนดจุดสังเกต $(x_1, x_2, \dots, x_n) \in S$ ให้เซตย่อย $C(x_1, x_2, \dots, x_n)$ ของปริภูมิพารามิเตอร์ Ω เป็นเซตความเชื่อมั่น $1-\alpha$ ของ θ ก็ต่อเมื่อ

$$P[C(X_1, X_2, \dots, X_n) \in \theta] \geq 1 - \alpha \quad \text{ทุก } \theta \in \Omega$$

(ประชุม สุวดี, 2545)

พิจารณาที่ p คือพารามิเตอร์(สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร) p_0 คือปริภูมิตัวอย่าง S เป็นบริเวณยอมรับของการทดสอบขนาด α จะได้ว่า การทดสอบสมมติฐาน $H_0 : p = p_0$ เทียบกับ $H_1 : p \neq p_0$ ที่ระดับนัยสำคัญ α ซึ่งจะยอมรับสมมติฐานหลักเมื่อ

$$\frac{|\hat{p} - p|}{\sqrt{p(1-p)/n}} \leq Z_{1-\alpha/2}$$

ทำการหาช่วงความเชื่อมั่นได้ดังนี้

ยกกำลังสองอสมการข้างต้น จะได้ว่า

$$\left\{ \frac{|\hat{p} - p|}{\sqrt{p(1-p)/n}} \right\}^2 \leq Z_{1-\alpha/2}^2$$

$$\frac{(\hat{p} - p)^2}{(\sqrt{p(1-p)/n})^2} \leq Z_{1-\alpha/2}^2$$

$$(\hat{p} - p)^2 \leq Z_{1-\alpha/2}^2 (\sqrt{p(1-p)/n})^2$$

$$\hat{p}^2 - 2\hat{p}p + p^2 \leq Z_{1-\alpha/2}^2 \frac{p(1-p)}{n}$$

$$\hat{p}^2 - 2\hat{p}p + p^2 \leq Z_{1-\alpha/2}^2 \frac{p}{n} - Z_{1-\alpha/2}^2 \frac{p^2}{n}$$

$$\hat{p}^2 - 2\hat{p}p + p^2 - Z_{1-\alpha/2}^2 \frac{p}{n} + Z_{1-\alpha/2}^2 \frac{p^2}{n} \leq 0$$

กำหนดให้สมการมีค่าเท่ากับ 0 จะได้

$$\hat{p}^2 - p \left(2\hat{p} + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n} \right) + p^2 \left(1 + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n} \right) = 0$$

$$p^2 \left(1 + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n} \right) - p \left(2\hat{p} + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n} \right) + \hat{p}^2 = 0$$

จะเห็นว่าสมการนี้อยู่ในรูปกำลังสอง (Quadratic equation) คือ

$$ax^2 + bx + c = 0$$

นั่นคือ

$$x = p$$

$$a = \left(1 + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n} \right)$$

$$b = - \left(2\hat{p} + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n} \right)$$

$$c = \hat{p}^2$$

และสามารถหารากของสมการได้จากสูตร

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

ดังนั้น

$$\begin{aligned}
 p &= \frac{\left(2\hat{p} + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n}\right) \pm \sqrt{\left(2\hat{p} + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n}\right)^2 - 4\hat{p}^2\left(1 + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n}\right)}}{2\left(1 + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n}\right)} \\
 p &= \frac{2\hat{p} + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n} \pm \sqrt{4\hat{p}^2 + 4\hat{p}\frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n} + \frac{Z_{1-\alpha/2}^4}{n^2} - 4\hat{p}^2 - 4\hat{p}^2\frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n}}}{2\left(1 + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n}\right)} \\
 p &= \frac{\left(2\hat{p} + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n}\right) \pm \sqrt{\frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n}\left(4\hat{p}(1-\hat{p}) + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n}\right)}}{2\left(1 + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n}\right)} \\
 p &= \frac{\left(\hat{p} + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{2n}\right) \pm \frac{Z_{1-\alpha/2}}{\sqrt{n}} \sqrt{\left(\hat{p}(1-\hat{p}) + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{4n}\right)}}{\left(1 + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{n}\right)} \\
 &= \left(\frac{\hat{p}n + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{2}}{n + Z_{1-\alpha/2}^2}\right) \pm \frac{Z_{1-\alpha/2}\sqrt{n}}{n + Z_{1-\alpha/2}^2} \sqrt{\left(\hat{p}(1-\hat{p}) + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{4n}\right)}
 \end{aligned}$$

นั่นคือ สามารถคำนวณช่วงความเชื่อมั่นที่ระดับ $100(1-\alpha)\%$ สำหรับ p : $CI_w = (L_w, U_w)$ จากสูตร

$$\begin{aligned}
 L_w &= \left(\frac{\hat{p}_{(n)}n + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{2}}{n + Z_{1-\alpha/2}^2}\right) - \frac{Z_{1-\alpha/2}\sqrt{n}}{n + Z_{1-\alpha/2}^2} \sqrt{\left(\hat{p}_{(n)}(1-\hat{p}_{(n)}) + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{4n}\right)} \\
 U_w &= \left(\frac{\hat{p}_{(n)}n + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{2}}{n + Z_{1-\alpha/2}^2}\right) + \frac{Z_{1-\alpha/2}\sqrt{n}}{n + Z_{1-\alpha/2}^2} \sqrt{\left(\hat{p}_{(n)}(1-\hat{p}_{(n)}) + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{4n}\right)}
 \end{aligned}$$

เมื่อ $Z_{1-\alpha/2}$ คือ เปอร์เซ็นไทล์ที่ $(1-\frac{\alpha}{2})100$ ของ $N(0,1)$
 L_w คือ ขีดจำกัดล่างของวิธีการของวิลสันที่ใช้ขนาดตัวอย่างแบบเดิม
 U_w คือ ขีดจำกัดบนของวิธีการของวิลสันที่ใช้ขนาดตัวอย่างแบบเดิม
 n คือ ขนาดตัวอย่างแบบเดิม
 $\hat{p}_{(n)}$ คือ สัดส่วนตัวอย่าง ซึ่งคำนวณจาก

$$\hat{p}_{(n)} = \frac{\sum_{h=1}^H N_h \hat{p}_h}{\sum_{h=1}^H N_h}$$

$$\hat{p}_h = \frac{1}{N_h} \frac{M_h}{m_h} \sum_{i=1}^{m_h} \frac{N_{hi}}{n_{hi}} \sum_{j=1}^{n_{hi}} x_{hij}$$

เมื่อ $h = 1, 2, \dots, H$, $i = 1, 2, \dots, m_h$, $j = 1, 2, \dots, n_{hi}$

(สูตรนี้ปรับปรุงมาจาก Yamane, 1967 และ Cochran, 1997)

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมดในทุกชั้นภูมิ
 N_h คือ จำนวนประชากร ทั้งหมดในชั้นภูมิที่ h
 H คือ ขนาดชั้นภูมิ
 M_h คือ จำนวน PSU ที่มีอยู่ทั้งหมดในชั้นภูมิที่ h
 m_h คือ จำนวน PSU ที่ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างในชั้นภูมิที่ h
 N_{hi} คือ จำนวนประชากรของ PSU ที่ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างที่ i ในชั้นภูมิที่ h หรือ คือจำนวน SSU ที่มีอยู่ทั้งหมดใน PSU ที่ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างที่ i ในชั้นภูมิที่ h
 n_{hi} คือ จำนวนตัวอย่างที่เลือกจากจำนวนประชากรของ PSU ที่ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างที่ i ในชั้นภูมิที่ h หรือ คือ จำนวน SSU ที่ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างจาก SSU ที่มีอยู่ทั้งหมดใน PSU ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างที่ i ในชั้นภูมิที่ h
 x_{hij} คือ ลักษณะภายใต้การศึกษาของตัวอย่างชั้นที่สองหน่วยที่ j ที่สุ่มเลือกจากตัวอย่างชั้นที่หนึ่งหน่วยที่ i ในชั้นภูมิที่ h โดยที่ $x_{hij} = \begin{cases} 1, \text{เกิดลักษณะ ที่สนใจ} \\ 0, \text{เมื่อเกิดลักษณะที่ไม่สนใจ} \end{cases}$

(สูตรนี้ปรับปรุงมาจาก Yamane, 1967 และ Cochran, 1997)

4.2 วิธีการของวิลสันที่ใช้ขนาดตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพ

เนื่องจากตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นตัวอย่างที่ได้มาจากเทคนิคการชักตัวอย่างเชิงซ้อนทำให้การค้นพบช่วงความเชื่อมั่นสำหรับสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากรที่ใช้กับตัวอย่างเชิงซ้อนนั้นทำได้ยุ่งยากมาก เนื่องจากมีข้อจำกัดบางประการทำให้หน่วยตัวอย่างขั้นที่ 1 (Primary Sampling Units : PSU) ที่เลือกมามีจำนวนน้อย ซึ่งจะมีผลให้องศาแห่งเสรี (Degree of Freedom) มีค่าต่ำ และเนื่องจากตัวประมาณค่าที่ดีจะขึ้นอยู่กับความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างของแต่ละ PSU เมื่อ PSU มีจำนวนน้อยทำให้ความคลาดเคลื่อนของตัวประมาณผิดปกติ (Oranji , 2006) ซึ่งทั้งสองสาเหตุสามารถแก้ไขได้ โดยคอร์นและกรูบาร์ด (Korn and Graubard ,1998) อ้างจาก Gray, Haslett and Kuzmich, 2004) และ ออเรนจิ (Oranji, 2006) แนะนำให้หาขนาดตัวอย่างใหม่โดยประมาณขนาดตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพ (Effective Sample Size) แทนด้วย n โดยหาอัตราส่วนระหว่างขนาดตัวอย่างแบบเดิมกับอิทธิพลของแผนแบบ (Design Effect : DEFF) โดยที่สามารถคำนวณได้ตามขั้นตอนดังนี้

4.2.1 ค่าของค่าอิทธิพลของแผนแบบ (Design Effect): DEFF

$$DEFF = \frac{V_{\text{complex}}}{V_{\text{SRS}}}$$

โดยที่ V_{SRS} คือความแปรปรวนของสัดส่วนตัวอย่างที่ได้มาจากแผนแบบการชักตัวอย่างแบบสุ่มเชิงเดี่ยว (Simple Random Sampling)

V_{complex} คือ ความแปรปรวนของสัดส่วนตัวอย่างเชิงซ้อนซึ่งจะคำนวณจากวิธีการหาตัวประมาณแบบแจ๊คไนฟ์ หรืออาจแทนด้วย V_{JK}

4.2.1.1 ค่าของหาตัวประมาณของ V_{SRS} ($\hat{V}_{\text{SRS}}$) ดังนี้

$$\hat{V}_{\text{SRS}} = \frac{\hat{p}_{\text{SRS}}(1 - \hat{p}_{\text{SRS}})}{\sum_{h=1}^H \sum_{i=1}^{m_h} n_{hi}}$$

เมื่อ $\hat{p}_{\text{SRS}}$ คือ สัดส่วนของตัวอย่างตามแผนแบบการชักตัวอย่างแบบสุ่มเชิงเดี่ยวซึ่ง

$$\text{คำนวณจาก } \hat{p}_{\text{SRS}} = \frac{\sum_{h=1}^H \sum_{i=1}^{m_h} \sum_{j=1}^{n_{hi}} x_{hij}}{\sum_{h=1}^H \sum_{i=1}^{m_h} n_{hi}}$$

โดยที่ $\sum_{h=1}^H \sum_{i=1}^{m_h} \sum_{j=1}^{n_{hi}} x_{hij}$ คือ ผลรวมของลักษณะภายใต้การศึกษาของตัวอย่างชั้นที่สองหน่วยที่ j ที่
 สุ่มเลือกจากตัวอย่างชั้นที่หนึ่งหน่วยที่ i ในชั้นภูมิที่ h

$\sum_{h=1}^H \sum_{i=1}^{m_h} n_{hi}$ คือ จำนวนตัวอย่างทั้งหมดที่ทำการศึกษา

4.2.1.2 คำนวณหาตัวประมาณของ $V_{\text{complex}} (\hat{V}_{\text{complex}} (\hat{p}_{(n)}))$ หรือ V_{JK}
 $(\hat{V}_{JK} (\hat{p}_{(n)}))$ จากวิธีการหาตัวประมาณแบบแจ๊คไนฟ์ดังนี้

ถ้าให้ p เป็นพารามิเตอร์ (สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร)

$\hat{p}_{(n)}$ เป็นค่าประมาณสำหรับพารามิเตอร์ p (สัดส่วนตัวอย่าง)

จาก
$$\hat{p}_{(n)} = \frac{\sum_{h=1}^H N_h \hat{p}_h}{\sum_{h=1}^H N_h}$$

จะได้ว่า
$$V(\hat{p}_{(n)}) = \frac{\sum_{h=1}^H N_h^2 V(\hat{p}_h)}{\left(\sum_{h=1}^H N_h\right)^2}$$

ดังนั้น ตัวประมาณค่าความแปรปรวนโดยวิธีแจ๊คไนฟ์ของ $\hat{p}_{(n)}$ คือ

$$\hat{V}_{JK} (\hat{p}_{(n)}) = \frac{\sum_{h=1}^H N_h^2 \hat{V}_{JK} (\hat{p}_h)}{\left(\sum_{h=1}^H N_h\right)^2}$$

เมื่อ $\hat{V}_{JK} (\hat{p}_h)$ คือ ตัวประมาณค่าความแปรปรวนโดยวิธีแจ๊คไนฟ์ของ $\hat{p}_h$ ที่อยู่ในชั้นภูมิที่ h
 ซึ่งในแต่ละชั้นภูมิมีการชักตัวอย่างแบบเกาะกลุ่มสองชั้น (Two-Stage Cluster Sampling) ทำให้
 สามารถหา $\hat{V}_{JK} (\hat{p}_h)$ จากกรณีที่ $m > 1$ (ดูจากหัวข้อที่ 1.3 ในบทที่ 2)

4.2.2 คำนวณขนาดตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพ ($\tilde{n}$) ได้จากสูตร

$$\tilde{n} = \frac{n}{DEFF}$$

$$\text{เมื่อ } \sum_{h=1}^H \sum_{i=1}^{m_h} n_{hi} = n$$

ดังนั้นสามารถคำนวณหาช่วงความเชื่อมั่นของสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร
 สำหรับการชักตัวอย่างเชิงซ้อนโดยดัดแปลงวิธีการของวิลสัน สามารถทำได้ดังนี้

ช่วงความเชื่อมั่นที่ระดับ $100(1-\alpha)\%$ สำหรับ $p: Cl_{wc} = (L_{wc}, U_{wc})$ คือ

$$L_{wc} = \left(\frac{\hat{p}_{(\tilde{n})} \tilde{n} + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{2}}{\tilde{n} + Z_{1-\alpha/2}^2} \right) - \frac{Z_{1-\alpha/2} \sqrt{\tilde{n}}}{\tilde{n} + Z_{1-\alpha/2}^2} \sqrt{\left(\hat{p}_{(\tilde{n})} (1 - \hat{p}_{(\tilde{n})}) + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{4\tilde{n}} \right)}$$

$$U_{wc} = \left(\frac{\hat{p}_{(\tilde{n})} \tilde{n} + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{2}}{\tilde{n} + Z_{1-\alpha/2}^2} \right) + \frac{Z_{1-\alpha/2} \sqrt{\tilde{n}}}{\tilde{n} + Z_{1-\alpha/2}^2} \sqrt{\left(\hat{p}_{(\tilde{n})} (1 - \hat{p}_{(\tilde{n})}) + \frac{Z_{1-\alpha/2}^2}{4\tilde{n}} \right)}$$

เมื่อ

$Z_{1-\alpha/2}$ คือ เปอร์เซ็นไทล์ที่ $(1 - \frac{\alpha}{2})100$ ของ $N(0,1)$

L_w คือ ขีดจำกัดล่างของวิธีการของวิลสันที่ใช้ขนาดตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพ

U_w คือ ขีดจำกัดบนของวิธีการของวิลสันที่ใช้ขนาดตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพ

$\tilde{n}$ คือ ขนาดตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพ

$\hat{p}_{(\tilde{n})}$ คือ สัดส่วนตัวอย่างที่ใช้ขนาดตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งคำนวณจาก

$$\hat{p}_{(\tilde{n})} = \frac{\sum_{h=1}^H N_h \hat{p}_h}{\sum_{h=1}^H N_h}$$

$$\hat{p}_h = \frac{1}{N_h} \frac{M_h}{m_h} \sum_{i=1}^{m_h} \frac{N_{hi}}{\tilde{n}_{hi}} \sum_{j=1}^{\tilde{n}_{hi}} x_{hij}$$

เมื่อ $h = 1, 2, \dots, H$, $i = 1, 2, \dots, m_h$, $j = 1, 2, \dots, \tilde{n}_{hi}$

(สูตรนี้ปรับปรุงมาจาก Yamane, 1967 และ Cochran, 1997)

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมดในทุกชั้นภูมิ

N_h คือ จำนวนประชากรทั้งหมดในชั้นภูมิที่ h

H คือ ขนาดชั้นภูมิ

M_h คือ จำนวน PSU ที่มีอยู่ทั้งหมดในชั้นภูมิที่ h

m_h คือ จำนวน PSU ที่ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างในชั้นภูมิที่ h

N_{hi} คือ จำนวนประชากรของ PSU ที่ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างที่ i ในชั้นภูมิที่ h หรือ

คือจำนวน SSU ที่มีอยู่ทั้งหมดใน PSU ที่ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างที่ i ในชั้นภูมิที่ h

n_{hi} คือ จำนวนตัวอย่างที่รวมตัวอย่างที่เลือกใหม่จากจำนวนประชากรของ PSU ที่ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างที่ i ในชั้นภูมิที่ h หรือ คือ จำนวน SSU ที่ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างจาก SSU ที่มีอยู่ทั้งหมดใน PSU ถูกสุ่มเลือกเป็นตัวอย่างที่ i ในชั้นภูมิที่ h

x_{hij} คือ ลักษณะภายใต้การศึกษาของตัวอย่างชั้นที่สองหน่วยที่ j ที่สุ่มเลือกจากตัวอย่างชั้นที่หนึ่งหน่วยที่ i ในชั้นภูมิที่ h โดยที่ $x_{hij} = \begin{cases} 1, \text{เกิดลักษณะ ที่สนใจ} \\ 0, \text{เมื่อเกิดลักษณะที่ไม่สนใจ} \end{cases}$

ทำซ้ำข้อ 1 ถึง 4 จำนวน 1,000 ครั้ง ในแต่ละสถานการณ์

5. คำนวณเกณฑ์ที่ใช้ในการเปรียบเทียบ

5.1 ค่าประมาณสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Confidence Coefficient Estimator)
ค่าประมาณสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น $(1 - \hat{\alpha})$ คือค่าความน่าจะเป็นที่ช่วงความเชื่อมั่นที่คำนวณได้จะครอบคลุมพารามิเตอร์ p โดยคำนวณได้จาก

$$1 - \hat{\alpha} = \frac{\left[\begin{array}{l} \text{จำนวนครั้ง ทั้งหมดที่ ช่วงความเชื่อมั่น} \\ \text{ครอบคลุมพารามิเตอร์ } p \end{array} \right]}{R}$$

เมื่อ R คือ จำนวนรอบของการทดลอง

5.2 คำนวณความกว้างเฉลี่ยของช่วงความเชื่อมั่น ในกรณีที่ค่าประมาณสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นอยู่ในขอบเขตที่เชื่อมั่นได้ของค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เมื่อสัดส่วนของตัวอย่างที่ใช้ขนาดตัวอย่างแบบเดิม ($\hat{p}_n$) ตามแผนแบบการชักตัวอย่างเชิงซ้อน และ สัดส่วนของตัวอย่างที่ใช้ขนาดตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพ ($\hat{p}_n$) ตามแผนแบบการชักตัวอย่างเชิงซ้อน

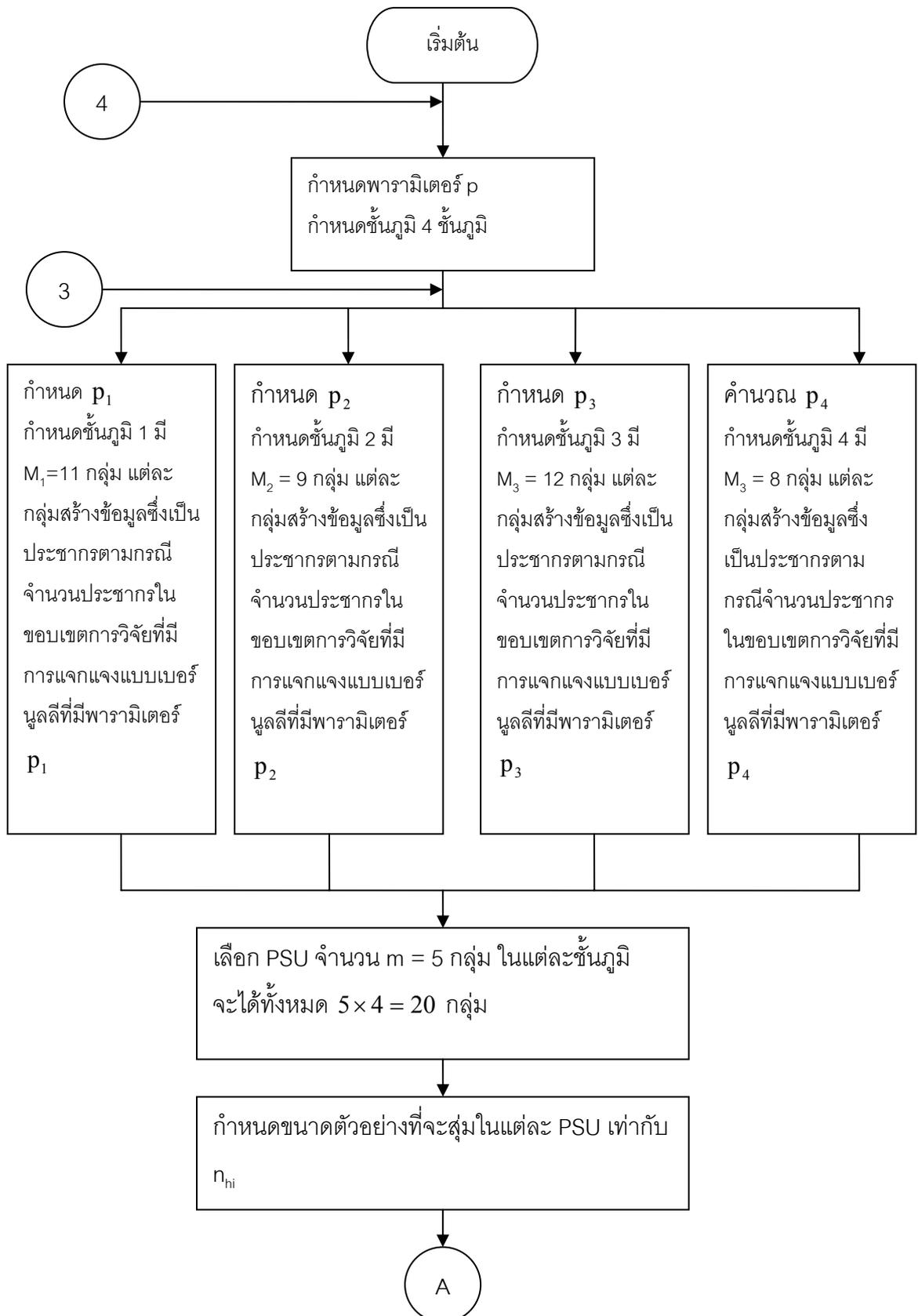
$$AL = \frac{\sum_{j=1}^R (U_j - L_j)}{R} \quad ; \quad j=1, 2, \dots, R$$

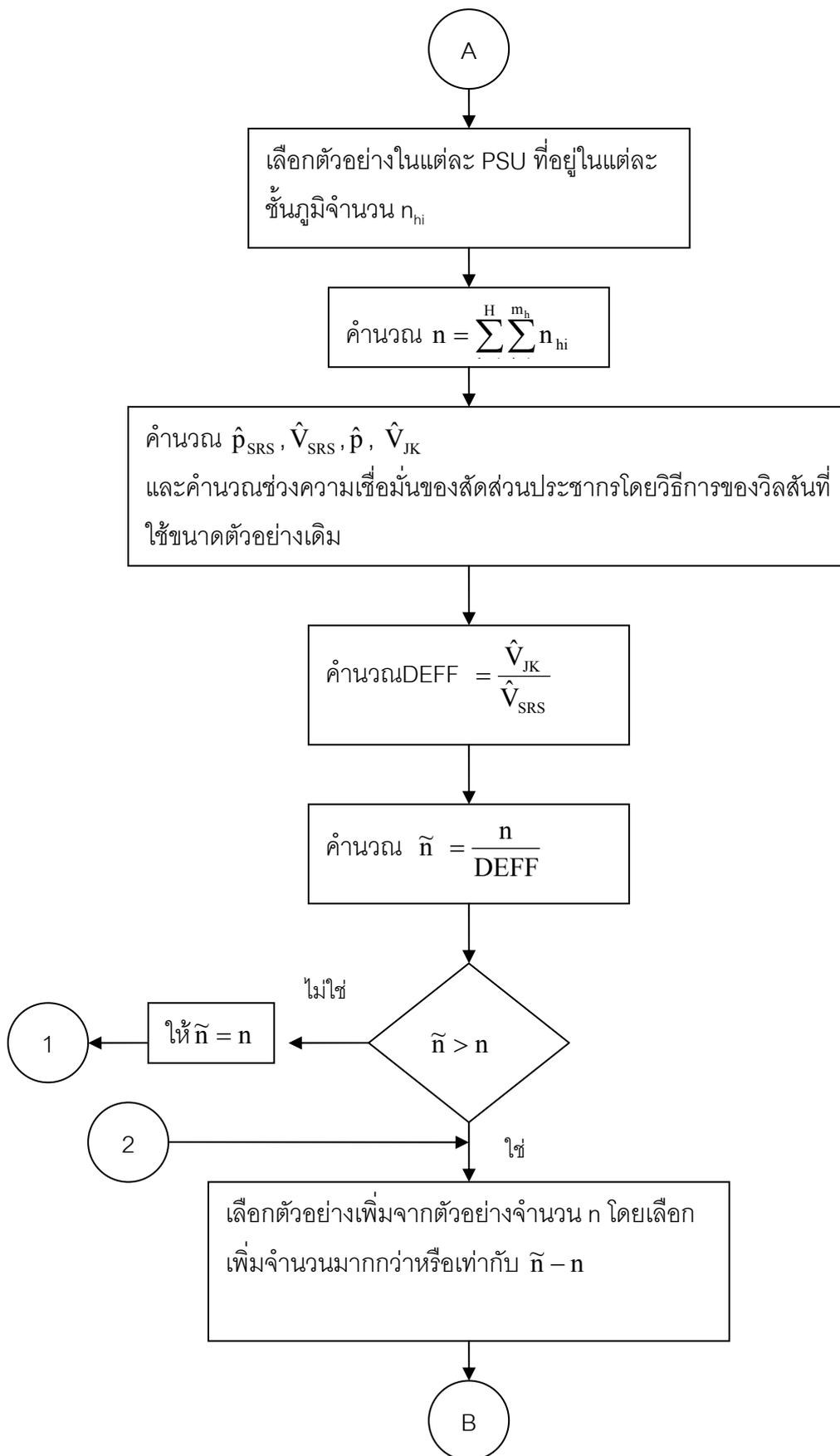
เมื่อ R คือ จำนวนรอบของการทดลอง

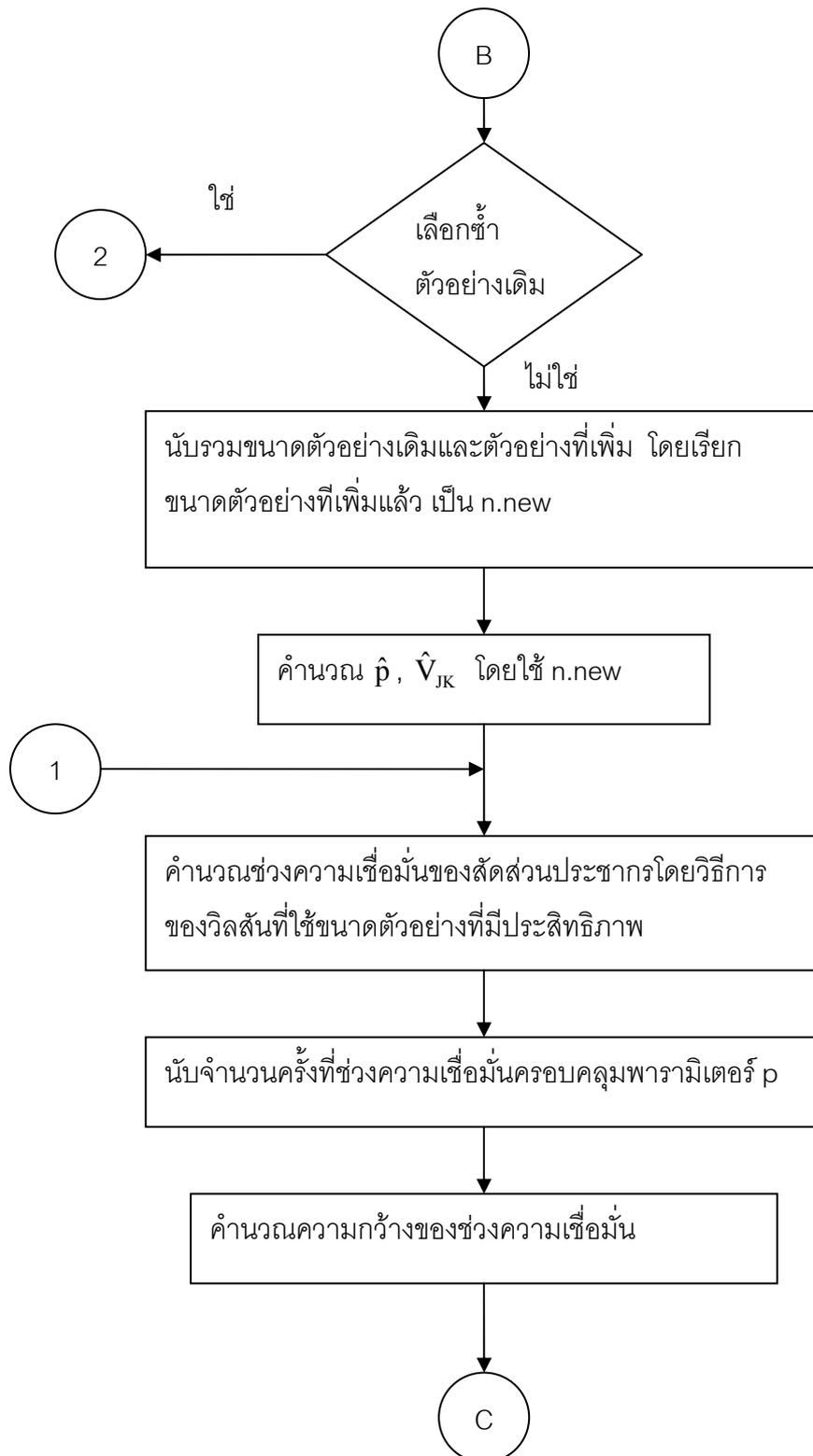
L_j คือ ขีดจำกัดล่างของความเชื่อมั่นของรอบที่ j

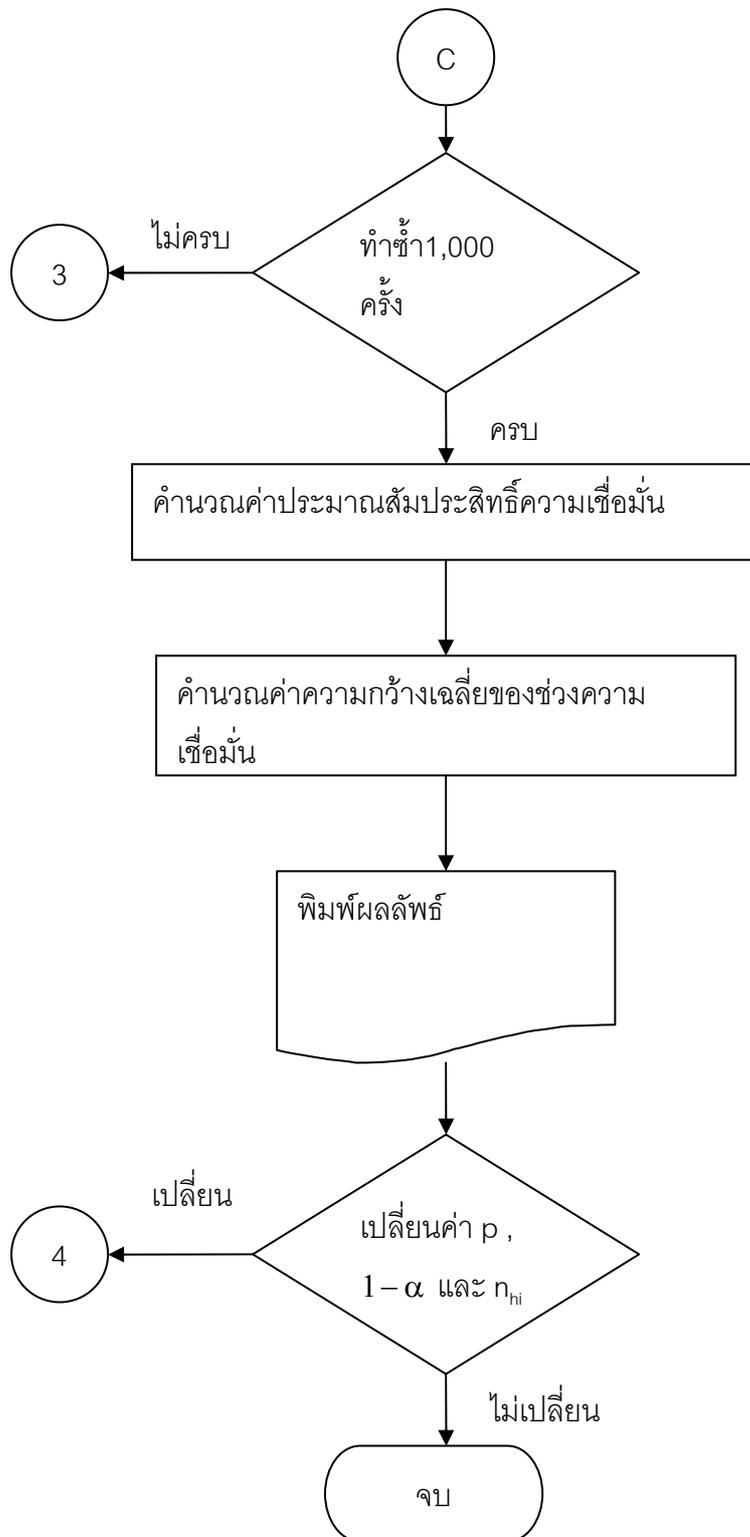
U_j คือ ขีดจำกัดบนของความเชื่อมั่นของรอบที่ j

แผนภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

แผนภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย